

ŠIAULIŲ LOPŠELIS DARŽELIS DAINELĖ

Biudžetinė įstaiga, Dainų g. 28, Šiauliai, ,
el. p. dainele@splus.lt, duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre,
įm. kodas 190529157

2022 M. METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS:

Šiaulių m. lopšelis darželis Dainelė (toliau darželis) yra biudžetinė įstaiga. Darželio steigėjas – Šiaulių m. savivaldybė. Darželis viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą su Šiaulių m. savivaldybės herbu ir savo pavadinimu, atributiką. Darželio buveinė – Dainų g. 28, Šiauliai. Gruodžio 31 d. įstaigoje dirbo 46 darbuotojai.

APSKAITOS POLITIKA

1. Apskaitos politikos taikymas

1. Šiaulių apskaitos centro ir įstaigų, kurių buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, apskaitos politika parengta Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS).

2. Šiaulių apskaitos centras ir įstaigos, kurių buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, vadovaujamosi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ (toliau – 1-asis VSAFAS).

3. Šiame apskaitos vadove pateikta apskaitos politika, ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų registravimo tvarka užtikrina, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

3.1. svarbi vartotojų sprendimams priimti;

3.2. patikima, nes:

3.2.1. teisingai nurodo finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;

3.2.2. parodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą;

3.2.3. yra nešališka, netendencinga;

3.2.4. apdairiai pateikta (atsargumo principas);

3.3. visais reikšmingais atvejais išsami.

4. Pasirinktą apskaitos politiką taikoma nuolat.

5. Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis 7-uoju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų

taisymas“ (toliau – 7-asis VSAFAS) ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas.

6. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles.

7. Veiklai vykdyti įsigytas nematerialusis, ilgalaikis ir trumpalaikis turtas į apskaitą turi būti įtraukti kartu su pridėtinės vertės mokesčiu, nes Šiaulių apskaitos centras ir įstaigos, kurių buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, nėra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai.

2. Bendrieji apskaitos principai, metodai ir taisyklės

8. Tvarkant apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas, yra vadovaujama VSAFAS. Ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami apskaitoje ir finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas taikant šiuos bendruosius apskaitos principus:

- 8.1. kaupimo;
- 8.2. subjekto;
- 8.3. veiklos tęstinumo;
- 8.4. periodiškumo;
- 8.5. pastovumo;
- 8.6. piniginio mato;
- 8.7. palyginimo;
- 8.8. atsargumo;
- 8.9. neutralumo;
- 8.10. turinio viršenybės prieš formą.

9. Sudarant biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, vadovaujama šiais bendraisiais apskaitos principais:

- 9.1. pinigų;
- 9.2. subjekto;
- 9.3. periodiškumo;
- 9.4. pastovumo;
- 9.5. piniginio mato.

10. Pagal subjekto principą Šiaulių apskaitos centras ir įstaigos, kurių buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, yra laikomi atskiru apskaitos vienetu: atskirai tvarko apskaitą, sudaro ir teikia atskirus finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. Šiaulių apskaitos centro ir įstaigų, kurių buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, apskaitoje registruojamas įstaigų nuosavas, patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos. Turtas, valdomas ir naudojamas kitomis teisėmis (pavyzdžiui, panaudos, nuomos), registruojamas nebalansinėse sąskaitose.

11. Šiaulių apskaitos centrai ir įstaigoms, kurių buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, leidžiamas vykdyti ūkines operacijas nustato teisės aktai. VSAFAS

nustato faktiškai įvykusių ūkinių operacijų registravimo apskaitoje metodus ir taisykles. Pagal turinio viršenybės prieš formą principą apskaitoje ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos vertinami ir pripažįstami pagal jų ekonominę prasmę ir turinį, nepriklausomai nuo to, ar tokią ūkinę operaciją vykdyti ir (arba) sandorį sudaryti leidžia Šiaulių apskaitos centro ir įstaigų, kurių buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, veiklą reglamentuojantys teisės aktai.

12. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami sąskaitų plano sąskaitose taikant apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles) atskiroms ūkinėms operacijoms ir įvykiams, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms. Šiaulių apskaitos centras ir įstaigos, kurių buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro.

3. Nematerialusis turtas

13. Nematerialiojo turto apskaitos politika parengta vadovaujantis 13-ajame apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Nematerialusis turtas“ (toliau – 13-asis VSAFAS), o nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai bei taisyklės – 22-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Turto nuvertėjimas“, (toliau – 22-asis VSAFAS) nustatyta tvarka.

14. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

15. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po pirkto ar susikurto nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t. y., kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas.

16. Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.

17. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra.

18. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Tam tikro nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

19. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatomas atsižvelgiant į sutartis ar kitus sandorius, neturi būti ilgesnis už šių sandorių galiojimo laikotarpį. Kitam nematerialiajam turtui taikomas nematerialiojo turto amortizacijos normatyvus, patvirtintus Šiaulių miesto savivaldybės tarybos (1 lentelė).

1 lentelė

Ilgalaikio nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės ir rūšys	Turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai (metais)
	NEMATERIALUSIS TURTAS	
1.	Programinė įranga, jos licencijos ir techninė dokumentacija	1
2.	Patentai, išradimai, licencijos, įsigytos kitos teisės*	4
3.	Kitas nematerialusis turtas	2
4.	Prestižas	5

20. Detaliau nematerialiojo turto apskaitos tvarka ir procedūros nustatytos Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos apraše.

4. Ilgalaikis materialusis turtas

21. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika parengta vadovaujantis 12-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Ilgalaikis materialusis turtas“, (toliau – 12-asis VSAFAS), o ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai bei taisyklės – 22-ajame VSAFAS nustatyta tvarka.

22. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

23. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS.

24. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

25. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

26. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir kultūros vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Žemė ir kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodomos tikrąja verte.

27. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

28. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal Šiaulių miesto savivaldybės tarybos patvirtintus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus (2 lentelė).

2 lentelė

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės ir rūšys	Turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai (metais)
	MATERIALUSIS TURTAS	
5.	Pastatai	
5.1.	Kapitaliniai mūriniai pastatai (sienos – 2,5 ir daugiau plytų storio, gelžbetonio; perdangos ir denginiai – gelžbetoniniai ir betoniniai), monolitinio gelžbetonio pastatai, stambių blokų (perdangos ir denginiai – gelžbetoniniai) pastatai	120
5.2.	Pastatai (sienos – iki 2,5 plytos storio, blokų, monolitinio šlako, betono, lengvų šlako blokų, perdangos ir denginiai – gelžbetoniniai, betoniniai arba mediniai)	90
5.3.	Tašytų rąstų pastatai	40
5.4.	Surenkamieji, išardomieji, moliniai ir kiti pastatai	12
6.	Infrastruktūros ir kiti statiniai	
6.1.	Infrastruktūros, melioracijos ir kiti statiniai	
6.1.1.	Betoniniai, gelžbetoniniai, akmens	80
6.1.2.	Metaliniai	40
6.1.3.	Mediniai	15
6.1.4.	Konteinerių aikštelės	15
6.1.5.	Gatvės, šaligatviai, automobilių stovėjimo aikštelės, aikštelės, pėsčiųjų takai, atraminės sienutės	25
6.1.6.	Gatvių apšvietimo tinklai, šviesoforai	20
6.1.7.	Elektros perdavimo oro linijos	27
6.1.8.	Kapinių tvoros, kapinių takai	20
6.1.9.	Kiti statiniai	20
6.1.10.	Lauko statiniai (supynės, žaidimų aikštelės ir kt.)	5
6.2.	Melioracijos statiniai	40
6.3.	Sporto ir poilsio statiniai	
6.3.1.	Sporto įrenginių, aikščių, aikštelių danga	20
6.3.2.	Stadionų tribūnos	20
6.3.3.	Fontanai	20
6.3.4.	Žalieji ir grunto statiniai (žemės, smėlio)	5
7.	Mašinos ir įrenginiai	
7.1.	Gamybos mašinos ir įrenginiai	12
7.2.	Ginkluotė, ginklai ir karinė technika	15
7.3.	Medicinos įranga	8
7.4.	Apsaugos įranga	6
7.5.	Filmavimo, fotografavimo, mobiliojo telefono ryšio įrenginiai	5
7.6.	Radio ir televizijos, informacinių ir ryšių technologijų tinklų valdymo įrenginiai ir įranga	8

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės ir rūšys	Turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai (metais)
7.7.	Kitos mašinos ir įrenginiai	10
8.	Transporto priemonės	
8.1.	Lengvieji automobiliai ir jų priekabos	6
8.2.	Specialieji automobiliai	7
8.3.	Autobusai, krovininiai automobiliai, jų priekabos ir puspriekabės	7
8.4.	Kitos transporto priemonės	5
9.	Baldai ir biuro įranga	
9.1.	Baldai	12
9.2.	Kompiuteriai ir jų įranga	5
9.3.	Kopijavimo ir dokumentų dauginimo priemonės	7
9.4.	Kita biuro įranga	8
10.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	
10.1.	Scenos meno priemonės	7
10.2.	Muzikos instrumentai	20
10.3.	Elektros aparatūra ir prietaisai	5
10.4.	Sporto ir kitas inventoriūs	5
10.5.	Informaciniai stendai**	5
10.6.	Skulptūros	5
10.7.	Ūkinis inventoriūs ir kiti reikmenys	5
10.8.	Specialieji drabužiai ir avalynė	3
10.9.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	10

29. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir, jei yra, nuvertėjimas nurašomi. Pardavimo pelnas ar nuostoliai priskiriami kitos veiklos rezultatams.

30. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas, remontas ar kiti darbai pripažįstami esminiu turto pagerinimu, jei padidina turto funkcijų apimtį arba pailgina turto naudingo tarnavimo laiką, arba iš esmės pagerina jo naudingąsias savybes. Šių darbų vertė didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir (arba) patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimties, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

31. Kultūros vertybių konservavimo ir restauravimo bei nekilnojamųjų Kultūros vertybių tvarkomųjų paveldosaugos darbų ir tvarkomųjų statybos darbų išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos.

32. Jei viešojo sektoriaus subjektas, siekdamas įgyvendinti viešąjį interesą, atlieka turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, esminio

pagerinimo darbus, išlaidas šiems darbams atlikti pripažįsta sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos.

33. Atliktų žemės gerinimo darbų, tokių kaip žemės sklypo melioravimo darbai, akmenų rinkimas, šienavimas, ir panašios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos.

34. Detaliau ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarka ir procedūros Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše.

5. Biologinis turtas

35. Biologinio turto apskaitos politika nustatyta 16-ajame VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ (toliau – 16-asis VSAFAS).

36. Biologinis turtas registruojamas apskaitoje, jeigu atitinka 16-ajame VSAFAS nurodytus turto pripažinimo kriterijus.

37. Pirminio pripažinimo metu ne žemės ūkio paskirties biologinis turto vienetas apskaitoje registruojamas ir finansinėse ataskaitose rodomas taip:

37.1. įsigijimo arba pasigaminimo savikaina, jei ji gali būti patikimai nustatyta;

37.2. simboline vieno euro verte, jei Šiaulių apskaitos centras ir įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, neturi nustatytų taisyklių (metodikos) ir įsigijimo savikaina yra lygi nuliui arba negali būti patikimai nustatyta.

38. Pelnas arba nuostoliai, susiję su biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimu, rodomi ataskaitinio laikotarpio, per kurį yra nustatyti, veiklos rezultatų ataskaitoje.

39. Detaliau biologinio turto apskaitos ypatybės aprašomos Biologinio turto apskaitos tvarkos apraše.

6. Atsargos

40. Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Atsargos“ (toliau – 8-asis VSAFAS).

41. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė. Grynoji realizavimo vertė nenustatinėjama, kai atsargas ketinama sunaudoti per šį metinį laikotarpį.

42. Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar perduotų atsargų savikainą, Šiaulių apskaitos centras ir įstaigos, kurių buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, taiko konkrečių kainų arba FIFO įkainojimo metodą. Atsargų įkainojimo metodo pasirinkimas priklauso nuo atsargų pobūdžio.

43. Sudarant finansines ataskaitas, atsargos gali būti nukainojamos iki grynosios realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti šias atsargas pardavus, paskirsčius ar panaudojus.

44. Kai atsargos perduodamos ar perduodamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis to laikotarpio, kuriuo pripažįstamos atitinkamos pajamos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas

apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija.

45. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

46. Detaliau atsargų apskaitos ypatumai aprašomi Atsargų apskaitos tvarkos apraše.

7. Finansinis turtas

47. Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 14-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ (toliau – 14-asis VSAFAS), 15-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“ (toliau 15-asis VSAFAS) ir 17-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ (toliau – 17-asis VSAFAS).

48. Finansinis turtas yra skirstomas į ilgalaikį ir trumpalaikį.

49. Ilgalaikiam finansiniam turtui priskiriama:

49.1. ilgalaikės investicijos į nuosavybės vertybinius popierius;

49.2. po vienu metų gautinos sumos;

49.3. kitas ilgalaikis finansinis turtas.

50. Trumpalaikiam finansiniam turtui priskiriama:

50.1. per vienus metus gautinos sumos (įskaitant ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalį);

50.2. pinigai ir pinigų ekvivalentai;

50.3. Kitas trumpalaikis finansinis turtas.

51. Investicijos į kitus subjektus, kuriuose Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, turi 50 proc. ir daugiau balsavimo teisių laikomos investicijomis į kontroliuojamuosius subjektus.

52. Investicijos į kitus subjektus, kuriuose Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro turi nuo 20 proc. iki 50 proc. balsavimo teisių laikomos investicijomis į asocijuotuosius subjektus.

53. Investicijos į kitus subjektus, kuriuose Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro turi mažiau nei 20 proc. balsavimo teisių, laikomos paprastomis investicijomis.

54. Investicijos į kontroliuojamuosius, asocijuotuosius ir kitus subjektus apskaitoje pirminio pripažinimo momentu registruojamos savikainos metodu (įsigijimo savikaina), o vėliau bei parodomos finansinėse ataskaitose savikainos ar nuosavybės metodu.

Investicijų apskaitos metodai ir pateikimas finansinėse ataskaitose

55. Detaliau investicijų į nuosavybės vertybinius popierius apskaitos ypatumai yra aprašomi Finansinio turto apskaitos tvarkos apraše.

8. Gautinos sumos

56. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

57. Finansinėse ataskaitose ilgalaikės gautinos sumos parodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

58. Finansinėse ataskaitose trumpalaikės gautinos sumos parodomos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

59. Detaliau gautinų sumų nuvertėjimo apskaičiavimo principai ir gautinų sumų apskaitos ypatumai aprašomi Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.

9. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

60. Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai ir lengvai iškeičiamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai maža.

10. Finansavimo sumos

61. Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Finansavimo sumos“ (toliau – 20-asis VSAFAS).

62. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ajame VSAFAS nustatytus kriterijus.

63. Finansavimo sumos – savivaldybės iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos (finansinė parama), užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų bei iš kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas Šiaulių apskaitos centro ir / ar įstaigos, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, nuostatuose nustatytiems tikslams ir programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas išlaidoms kompensuoti ir paramos būdu gautą turtą.

64. Gautinos finansavimo sumos apskaitoje registruojamos kai Šiaulių apskaitos centro ir / ar įstaigos, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, darbuotojai užtikrina, kad tenkinamos visos finansuotojo nustatytos sąlygos finansavimui gauti ir kai yra gauta įrodymų, kad finansavimo sumos bus suteiktos.

65. Gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:

65.1. finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;

65.2. finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

66. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui yra gaunamos kaip nemokamai gautas ilgalaikis turtas arba atsargos, įskaitant paramą, arba kaip pinigai, skirti įsigyti ilgalaikį arba trumpalaikį nepiniginį turtą.

67. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms kompensuoti. Finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

68. Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

69. Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, apskaitoje sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems viešojo sektoriaus subjektams, mažinamos gautos finansavimo sumos, registruojant perduotas finansavimo sumas.

70. Gautos ir perduotos ne viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, registruojamos kaip sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

71. Jei Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, iš savo uždirbtų pajamų finansuoja kitą viešojo sektoriaus subjektą arba ne viešojo sektoriaus subjektą, apskaitoje užregistruoja finansavimo sąnaudas.

72. Detaliau finansavimo sumų apskaitos ypatumai nustatyti Finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše.

11. Finansiniai įsipareigojimai

73. Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti vadovaujantis 17-ajame VSAFAS, 18-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ (toliau – 18-asis VSAFAS), 19-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ (toliau – 19-asis VSAFAS) ir 24-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Su darbo santykiais susijusios išmokos“ (toliau – 24-asis VSAFAS) nustatyta tvarka.

74. Įsipareigojimai skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

75. Ilgalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

75.1. ilgalaikiai atidėjiniai;

75.2. ilgalaikiai finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai;

75.3. kiti ilgalaikiai įsipareigojimai.

76. Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

76.1. trumpalaikiai atidėjiniai;

76.2. ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;

76.3. trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai;

76.4. mokėtinos dotacijos ir finansavimo sumos;

76.5. mokėtinos sumos į biudžetus, fondus;

76.6. mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla;

76.7. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

77. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami ir registruojami įsigijimo savikaina. Vėliau šie įsipareigojimai įvertinami:

77.1. ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina;

77.2. trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina, išskyrus atvejus, kai 17 VSAFAS numato išimtis dėl amortizuotos savikainos skaičiavimo arba amortizuotos savikainos pokytis yra nereikšmingas, t.y. kai pokytis nesudaro 10 proc. įsigijimo savikainos vertės.

78. Detaliau įsipareigojimų apskaitos ypatumai aprašyti Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos apraše.

12. Atidėjiniai

79. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje Šiaulių apskaitos centras ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ištekliai, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o tikrai informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (toliau – Aiškinamasis raštas). Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, kad parodytų tiksliausią dabartinį įvertinimą.

80. Detaliau atidėjinių apskaitos ypatumai aprašyti Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos apraše.

13. Nuoma

81. Registruojant apskaitoje nuomos sutartims taikomas turinio viršenybės prieš formą principas. Ar nuoma bus laikoma veiklos nuoma, ar finansine nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės.

82. Nuomos sandoriai grupuojami į veiklos nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) sandorius, atsižvelgiant į tai, kiek turto nuosavybės teikiamos naudos ir rizikos tenka nuomotojui ir kiek nuomininkui.

83. Nuoma yra laikoma finansine nuoma, jei iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi nauda ir didžioji dalis rizikos perduodama nuomininkui. Nuoma apskaitoje laikoma finansine nuoma, jeigu sutartyje yra nustatyta (arba sutarties sąlygos apsprendžia) bent viena iš šių sąlygų:

83.1. nuomos laikotarpio pabaigoje nuomotojas perduoda nuomininkui turto nuosavybės teisę;

83.2. nuomos laikotarpio pabaigoje nuomininkas turi teisę įsigyti turtą už kainą, kuri, tikimasi, bus reikšmingai mažesnė (daugiau nei 30 proc.) už jo tikrąją vertę nuomos laikotarpio pabaigoje, ir nuomos laikotarpio pradžioje labai tikėtina, kad šia teise bus pasinaudota;

83.3. nuomos laikotarpis apima lygią ar ilgesnę nei 75 procentai turto ekonominio naudingo tarnavimo laiko dalį, net jei turto nuosavybės teisės nenumatoma perduoti;

83.4. nuomos laikotarpio pradžioje dabartinė pagrindinių nuomos įmokų vertė sudaro ne mažiau kaip 90 procentų nuomojamo turto tikrosios vertės;

83.5. nuomojamas turtas yra specifinės paskirties, šio turto savybės ir paskirtis negali būti lengvai pakeičiami ir, neatlikus didesnių pakeitimų, juo naudotis galėtų tik nuomininkas.

84. Apskaitoje registruojamos finansinės nuomos įmokos yra padalijamos, išskiriant turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas (kompensuotinas nuomos sumas, neapibrėžtus nuomos mokesčius ir pan., jei jie yra numatyti finansinės nuomos sutartyje).

85. Palūkanos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms ir apskaitoje yra registruojamos kaupimo principu, t. y. registruojamos tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį apskaičiuojamos ateityje mokėtinos palūkanos. Finansinės nuomos būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką, kaip nurodyta Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše.

86. Jei parduotas turtas po pardavimo yra išsinuomojamas pagal atgalinės finansinės nuomos sutartį, pelnas, gautas pardavus turtą, tą laikotarpį, kurį turtas buvo parduotas, nepripažįstamas. Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, pelną, gautą pardavus turtą, registruoja apskaitoje kaip būsimųjų laikotarpių pajamas ir nudėvi per likusį atgalinės finansinės nuomos būdu įsigyto turto naudingo tarnavimo laiką, apskaičiuota nusidėvėjimo suma mažindama nusidėvėjimo sąnaudas. Atgalinės finansinės nuomos sutarties ekonominė prasmė prilyginama paskolai, užtikrintai įkeitimu, kai finansinės nuomos paslaugos teikėjas skolina finansinės nuomos paslaugos gavėjui pinigus, kaip užstatą naudodamas nupirktą ir išnuomotą turtą.

87. Nuoma laikoma veiklos nuoma, kai didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos neperduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui. Nuomos įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra registruojamos apskaitoje kaip sąnaudos tolygiai (tiesiniu metodu) per nuomos laikotarpį.

14. Pajamos

88. Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės apskaitos politikoje nustatyti vadovaujantis 10-ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ (toliau – 10-asis VSAFAS) ir 20-ajame VSAFAS nustatyta tvarka.

89. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias ūkines operacijas, panaudojant detalizuojančius požymius būtina nurodyti, kokios valstybės funkcijos ir kurios programos vykdymui buvo pripažintos finansavimo pajamos.

90. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, kad Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, gaus su sandoriu susijusių ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

91. Pajamomis laikoma tik Šiaulių apskaitos centro ir / ar įstaigos, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, gaunama ekonominė nauda. Pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra gaunama ekonominė nauda. Jei Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, yra atsakinga už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau

teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į biudžetą ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, registruojant pajamas kartu registruojamos į biudžetą pervestinos sumos.

92. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos paslaugos ar parduodamas turtas ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

93. Detaliau pajamų apskaitos ypatumai aprašomi Pajamų apskaitos tvarkos apraše, Finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

15. Sąnaudos

94. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Sąnaudos“ (toliau – 11-asis VSAFAS). Sąnaudų, susijusių su konkrečių turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų straipsnių apskaita, principai nustatyti šių straipsnių apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

95. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

96. Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba jų ekvivalentų suma. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą taikant rinkos palūkanų normą.

97. Detaliau sąnaudų apskaitos ypatumai aprašomi Sąnaudų apskaitos tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

16. Sandoriai užsienio valiuta

98. Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame viešojo sektoriaus ir finansinės atskaitomybės standarte „Sandoriai užsienio valiuta“ (toliau – 21-asis VSAFAS).

99. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje Buhalterinės apskaitos įstatyme nustatyta tvarka. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

100. Valiutinių straipsnių likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje perskaičiuojami pagal Buhalterinės apskaitos įstatyme numatytą tvarką.

101. Detaliau užsienio valiutos kurso pasikeitimo apskaitos ypatumai aprašomi Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

17. Turto nuvertėjimas

102. Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS, 17-ajame VSAFAS ir 22-ajame VSAFAS.

103. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ar išorinių nuvertėjimo požymių, nustatoma turto atsiperkamoji vertė ir palyginama su turto balansine verte.

104. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.

105. Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turto nuvertėjimo atveju yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t. y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas ne didesne verte nei turto balansinė vertė.

106. Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriamą anksčiau pripažintą turto nuvertėjimo sumą, turto balansinę vertę po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

107. Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsiesiems ataskaitiniam laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t. y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

108. Detaliau turto nuvertėjimo apskaitos ypatumai aprašomi Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše, Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos apraše, Atsargų apskaitos tvarkos apraše bei Išankstinių apmokėjimų bei gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.

18. Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

109. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS.

110. Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, nepripažįsta neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto balanso sąskaitose, tačiau neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Neapibrėžtieji įsipareigojimai nerodomi nei finansinės būklės ataskaitoje, nei veiklos rezultatų ataskaitoje, o informacija apie juos pateikiama aiškinamajame rašte. Kai tikimybė, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui apmokėti yra labai maža, informacija apie juos aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

111. Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose neparodomas, kol nėra aišku, ar jis duos Šiaulių apskaitos centrui ir / ar įstaigai, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, ekonominės naudos. Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nėra žinoma, kad ji bus gauta, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamajame rašte.

19. Grynasis turtas

112. Finansinių metų pradžioje praėjusių metų perviršis ar deficitas, užregistruotas sąskaitoje 3110001 „Einamųjų metų perviršis ar deficitas (išskyrus nuosavybės metodo įtaką)“, pripažįstamas ankstesnių metų perviršiu ar deficitu ir perkeliamas į 3110002 sąskaitą „Sukauptas ankstesnių metų perviršis ar deficitas (išskyrus nuosavybės metodo įtaką“, o nuosavybės metodo įtaka užregistruota sąskaitoje 3120001 „Einamųjų metų nuosavybės metodo įtaka“ pripažįstama ankstesnių metų nuosavybės metodo įtaka ir perkeliama į 3120002 sąskaitą „Sukaupta ankstesnių metų nuosavybės metodo įtaka“.

20. Poataskaitiniai įvykiai

113. Poataskaitinių įvykių apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės pateiktos 18-ajame VSAFAS.

114. Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Šiaulių apskaitos centro ir / ar įstaigos, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną yra laikomi koreguojančiais įvykiais ir atsižvelgiant į jų įtakos reikšmę parengtoms finansinėms ataskaitoms, yra parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose.

115. Nekoreguojantys poataskaitiniai įvykiai aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi.

21. Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

116. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pavyzdžiui, dėl draudiminio įvykio patirtos sąnaudos yra užskaitomos su gauta draudimo išmoka).

117. Palyginamieji skaičiai yra koreguojami, kad atitiktų ataskaitinių metų finansinius rezultatus. Apskaitos principų bei apskaitinių įverčių pasikeitimai, sudarant ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, pateikiami aiškinamajame rašte.

22. Informacija apie segmentus

118. Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai nustatyti 25-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Segmentai“, (toliau – 25-asis VSAFAS).

119. Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, tvarko apskaitą pagal segmentus. Segmentai – veiklos dalys, apimančios vienuolikos teikiamas viešąsias paslaugas pagal vykdomas valstybės funkcijas, programas ir valstybės biudžetų išlaidų ekonomines klasifikacijas.

120. Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaigos, kurių buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, išskiria šiuos segmentus:

- 120.1. bendrųjų valstybės paslaugų;
- 120.2. gynybos;
- 120.3. viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos;
- 120.4. ekonomikos;
- 120.5. aplinkos apsaugos;
- 120.6. būsto ir komunalinio ūkio;
- 120.7. sveikatos apsaugos;
- 120.8. poilsio, kultūros ir religijos;
- 120.9. Apskaitos;
- 120.10. socialinės apsaugos.

121. Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, turto, įsipareigojimų ir finansavimo sumų, sąnaudų ir pajamų apskaitą tvarko pagal segmentus, t. y. taip, kad galėtų pagal segmentus teisingai užregistruoti pagrindinės veiklos sąnaudas ir pagrindinės veiklos pinigų srautus.

122. Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, apie kiekvieną segmentą aiškinamajame rašte turi pateikti segmentui tenkančias pagrindinės veiklos sąnaudas ir pagrindinės veiklos pinigų srautus

123. Turtas, įsipareigojimai, finansavimo sumos ir sąnaudos, kurių priskyrimo prie segmento pagrindas yra neaiškus, priskiriami prie didžiausią veiklos dalį sudarančio segmento.

23. Apskaitos politikos keitimas

124. Apskaitos politika keičiama vadovaujantis 7-ajame VSAFAS nustatytais principais.

125. Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

126. Šiaulių apskaitos centras ir / ar įstaiga, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, pasirenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS. Ūkinių operacijų bei ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu.

127. Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja arba siekiant tinkamiau parodyti Šiaulių apskaitos centro ir / ar įstaigos, kurios buhalterinė

apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, finansinę būklę, veiklos rezultatus ar pinigų srautus. Apskaitos politikos keitimas pradedamas taikyti ją pakeitus dėl priežasčių nurodytų šiame punkte. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje yra parodoma apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nėra koreguojama.

24. Apskaitinių įverčių keitimas

128. Apskaitinių įverčiai keičiami vadovaujantis 7-ajame VSAFAS nustatytais principais.

129. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

130. Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas:

130.1. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;

130.2. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesniems laikotarpiais, jei pasikeitimas turi įtakos ir jiems.

131. Apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

132. Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas (pavyzdžiui, nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu metodu), o apskaitiniu įverčiu laikoma Šiaulių apskaitos centro ir / ar įstaigos, kurios buhalterinė apskaita yra tvarkoma centralizuotai Apskaitos centro, pasirinktos taisyklės, naudojamos turto ir įsipareigojimų vertei nustatyti (pavyzdžiui, konkretūs ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai).

25. Apskaitos klaidų taisymas

133. Apskaitos klaidos taisomos vadovaujantis 7-ajame VSAFAS nustatytomis taisyklėmis.

134. Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,25 procento per praėjusius finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės.

135. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

135.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

135.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

III. FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS.

1. Pastaba Nr.04. Ilgalaikis materialus turtas

Ilgalaikio materialaus turto likutinė vertė – 328289,72 Eur. Informacija apie ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertę ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pateikta lentelėje

Turto grupė	Įsigijimo vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (Eur.)	Sukaupta amortizacija ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (Eur.)
Negyvenamieji pastatai	361971,78	108535,60
Kiti statiniai	70573,48	33269,98
Mašinos ir įrengimai	32096,81	11175,83
Baldai ir biuro įranga	16880,89	6729,15
Kitas ilgalaikis materialus turtas	11319,00	4841,68

Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį įtakojo sukauptas nusidėvėjimas.

Per ataskaitinį laikotarpį įstaiga įsigijo materialiojo turto už 17220,00 Eur.

2 Pastaba Nr.P05. Ilgalaikis finansinis turtas .

Sukauptos ilgalaikės gautinos sumos	Suma (Eur.)
Sukauptos ilgalaikės gautinos sumos	5220,10

3. Pastaba Nr.P08. Atsargos

Per ataskaitinį laikotarpį įstaiga medžiagų, žaliavų ir ūkinio inventoriaus įsigijo už 85668315 Eur. o nurašė už 86101,71 Eur. Likutis medžiagų ir žaliavų maisto produktų įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 568,03 Eur.

4. Pastaba Nr.P09. Išankstiniai apmokėjimai .

Finansinėse ataskaitose išankstinius mokėjimus sudaro:

Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams

Tiekėjai	Suma (Eur.)
UAB Ignitis	17,50
AB Energijos skirstymo operatorius	3,03
UAB Stiklita Šiauliai	95,00

Išankstiniai apmokėjimai darbuotojams

Tiekėjai	Suma (Eur.)
Išankstiniai apmokėjimai darbuotojams	88,15

5. Pastaba Nr.P10. Per vienerius metus gautinos sumos.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje per vienus metus gautinas sumas sudaro 50009,08 Eur.
Gautinas sumas sudaro 9134,94 Eur.

Gautinos sumos	Suma (Eur.)
Gautinos įmokos už paslaugas švietimo, socialinės apsaugos ir kitose	8954,94
Gautinos sumos už suteiktas paslaugas	180,00

Sukauptos gautinas sumas sudaro 40874,14 Eur.

Sukauptos gautinos sumos iš biudžeto	Suma (Eur.)
Atostogų kaupimas	37106,03
Valstybinio socialinio draudimo fondui	36,43
Sukauptos negražintos įstaigos pajamų lėšos iš savivaldybės biudžeto	3731,68

6. Pastaba Nr.P11. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Piniginių lėšų likutį 10689,17 Eur. ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudaro pinigai banko sąskaitose.

8. Pastaba Nr.P12. Finansavimo sumos.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigai finansavimo sumų likutis yra 329852,16 Eur.

Šaltinis	Suma (Eur.)
Iš valstybės biudžeto	2096,84
Iš savivaldybės biudžeto	316735,97
Iš kitų šaltinių	11019,35

9. Pastaba Nr.P15. Ilgalaikiai atidėjiniai.

Darbuotojų pasiekusių vadovaujantis Darbo kodekso 56 straipsnio 1 dalies punktu senatvės pensiją ir įgijusių teisę į visą senatvės pensiją priskaičiuota išeitinės išmokos (atidėjins) 7148,16 Eur. Atidėjins nediskontuojamas, nes tikėtina kad dauguma darbuotojų dirbs ne ilgiau kaip 5 metus, su kiekvienu darbuotoju darbo santykių nutraukimo laikas skirsis (t. y. su vienu darbuotoju darbo santykiai gali būti nutraukiami po metų, su kitu - po dvejų metų ir pan.), ir diskontavimo įtaka būtų nereikšminga.

10. Pastaba Nr.P17. Trumpalaikiai įsipareigojimai 38749,75 Eur. iš jų:

Įsiskolinimą tiekėjams ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 285,37 Eur.

Tiekėjai (5 didžiausi)	Suma (Eur.)
AB Žemaitijos pienas	255,21
UAB Koslita	30,16

Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai sudaro 36,43 Eur.

Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	Suma (Eur.)
Mokėtinos socialinio draudimo įmokos	36,43

Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai 38427,95 Eur.

Sukauptos mokėtinos sumos	Suma (Eur.)
Sukauptos atostoginių sąnaudos	37831,54
Sukauptos valstybinio socialinio draudimo įmokų sąnaudos	596,41

11. Pastaba Nr.P18. grynasis turtas.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigai grynasis turtas sudaro 19229,71 Eur

12. Pastaba Nr.P21.Finansavimo pajamos 746662,84 Eur. iš jų

Finansavimo pajamos	Suma (Eur.)
Panaudotų finansavimo sumų iš Europos Sąjungos nepiniginiam turtui	2,68
Panaudotų finansavimo sumų iš valstybės biudžeto nepiniginiam turtui	10627,50
Panaudotų finansavimo sumų iš valstybės biudžeto kitoms išlaidoms	383662,58
Panaudotų finansavimo sumų iš savivaldybės biudžeto nepiniginiam turtui	18402,27
Panaudotų finansavimo sumų iš savivaldybės biudžeto kitoms išlaidoms	330316,84
Panaudotų finansavimo sumų iš kitų šaltinių nepiniginiam turtui	3349,02
Panaudotų finansavimo sumų iš kitų šaltinių kitoms išlaidoms	301,95

Prekių , turto, paslaugų pardavimo pajamos 99879,78 Eur. iš jų

Apskaičiuotos pajamos	Suma (Eur.)
Apskaičiuotos pajamos už suteiktas paslaugas	1429,50
Apskaičiuotos paslaugos švietimo, socialinės apsaugos ir kitose	98450,28

13. Pastaba Nr.P02. Pagrindinės veiklos sąnaudos.

Socialinių išmokų sąnaudos

Sąnaudos	Suma (Eur.)
Kitų socialinių išmokų	6688,83

Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos 699894,15 Eur.

Sąnaudos	Suma (Eur.)
Darbo užmokesčio	659436,91
Ligos pašalpos	3675,78
Kitų pašalpų	26148,41
Socialinio draudimo	10633,05

Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos palyginus su ataskaitiniu laikotarpiu padidėjo 16,72%.

Ilgalaikio turo nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 15833,94 Eur.

Sąnaudos	Suma (Eur.)
Gyvenamieji ir kiti pastatai	5392,08
Kiti statiniai	5651,54
Mašinos ir įrengimai	1782,80
Baldai ir biuro technika	2472,44
Kitas ilgalaikis turtas	535,08

Komunalinių paslaugų ir ryšių 30980,39 Eur.

Sąnaudos	Suma (Eur.)
Šildymo	16037,21
Elektros energijos	10051,82
Vandentiekio ir kanalizacijos	3831,57
Ryšių	393,47
Kitų komunalinių paslaugų	666,32

Komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos palyginus su ataskaitiniu laikotarpiu padidėjo 69,15%

Transporto sąnaudos 520,80 Eur.

Sąnaudos	Suma (Eur.)
Transporto	520,80

Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos 1002,99 Eur.

Sąnaudos	Suma (Eur.)
Kvalifikacijos kėlimo	1002,99

Paprasto remonto ir eksploatavimo sąnaudos 3958,06 Eur.

Sąnaudos	Suma (Eur.)
Paprasto remonto ir eksploatavimo medžiagos	575,11
Kitos	3382,95

Sunaudotų atsargų sąnaudos 79896,14 Eur.

Sąnaudos	Suma (Eur.)
Kitas kuras	75,13
Kompiuterių atsarginės dalys	66,55
Kanceliarinės prekės	329,79
Medikamentai	294,37
Maisto produktų	59032,46
Ūkinis inventorių	16892,82
Kitos medžiagos	3205,02

Kitų paslaugų sąnaudos 5793,47 Eur.

Sąnaudos	Suma (Eur)
Skalbimo paslauga	1641,14
Nuotekos	331,96
Apsaugos mokestis	570,89
Deratizacija	60,00
Kilimėlių nuoma	355,74
Kitos	2833,74

14. Kitos pastabos.

Esminių pasikeitimų , kurie gali paveikti kurį nors finansinių atskaitų straipsnį, nebuvo.

Direktorė

Daiva Jankuvienė

Šiaulių apskaitos centro
vyr. buhalterė

Stanislava Vaičiulienė